

WireTEX

Reševanje tradicionalnega znanja usposobljenih delavcev v tekstilni industriji

PODPORNI DOKUMENT K TRETJEMU PODKASTU

Dopolnilna dokumentacija k rezultatu 2 - Ustvarjanje video učnega gradiva.

Dr. Daniela Zavec,

Katja Kek

Ajda Mešič

Zveza tekstilcev Slovenije

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

WIRETEX Consortium Partners. All rights reserved. All trademarks and other rights on third party products mentioned in this document are acknowledged and owned by the respective holders.

*All educational materials provided, including videos, podcasts, and teaching resources, are made available under the **Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0)**.*

Co-funded by
the European Union

Trajanje projekta: 1. 10. 2023 – 31.9. 2024

2023 n° 2023-1-DE02-KA210-VET-000156023

Co-funded by
the European Union

texulting

Kazalo vsebine

Predgovor	4
Uvod.....	5
Potrebne veščine	7
Osnovno izrazoslovje in zunanje povezave.....	8
Uporabna literatura	10
Ostale uporabne informacije	10

Predgovor

Spoštovani bralec, dobrodošel v tretjem dokumentu, ki je povezan s tretjim video podkastom. Vsak posnetek, ki smo ga ustvarili, ima podporni dokument, da dodatno pojasni in razloži teme, predstavljene v video podkastu.

Kot bralca vas vabimo, da poslušate in si ogledate posnetek in v dokumentu pred vami poiščete pomembne informacije, povezane s temo posnetka. V tem dokumentu se bomo osredotočili na osnovno terminologijo in podrobneje razložili nekatere postopke ter spretnosti, omenjene v tretjem posnetku. V tem dokumentu boste našli tudi nekaj zanimivih povezav in spletnih strani, ki vam bodo pomagale pri nadaljnjem raziskovanju teme.

Kako uporabljati dokument pred vami.

Video podkast je na voljo na YouTube kanalu Wirtetex in na platformi Udemy. Na koncu vsakega poglavja v tem dokumentu so zapisane zanimive podrobnosti ali povezave za nadaljnje raziskovanje in širitev zanimanja.

Co-funded by
the European Union

ZVEZA TEKSTILCEV SLOVENIJE

texulting

Uvod

Tretji podkast se osredotoča na predstavitev podjetja Kor Tekstil iz Murske Sobote v Sloveniji. Podjetje Kor Tekstil se ukvarja s konfekcioniranjem in šivanjem tekstila. Osredotočajo se predvsem na proizvodnjo osebne varovalne opreme in delovnih uniform. V tretjem podkastu je bila naša sogovornica gospa Bernarda Pruš, vodja proizvodnje. Z njo smo se pogovarjali o delovnih procesih v proizvodnji, pridobivanju mladih za tovrstno delo, ter o izzivih in priložnostih, ki jih delo ponuja.

Konfekcioniranje je sestavni del tekstilne industrije. Osredotoča se na preoblikovanje tekstilnih materialov v končne izdelke.

Konfekcioniranje tekstila se nanaša na končno fazo proizvodnje tekstila, kjer se tekstilni materiali krojijo, šivajo in sestavljajo v končne izdelke, kot so oblačila, hišni tekstil in dodatki. Ta postopek je ključnega pomena, saj določa kakovost in funkcionalnost končnega izdelka. Šivanje kot osnovna dejavnost vključuje uporabo različnih vrst šivalnih strojev, poznavanje različnih vrst šivov in sukancov za šivanje krojnih delov v končni produkt.

Za dobro razumevanje tega področja nam koristi osnovno poznavanje različnih vrst tekstilnih materialov. To je ključnega pomena, saj se vsak material med šivanjem in dodelavo obnaša drugače. Drugič, poznavanje različnih tehnik šivanja in njihove uporabe je bistvenega pomena za doseganje kakovostnih rezultatov. Poleg tega je razumevanje krojnih delov ključno za natančno krojenje in sestavljanje delov oblačil. Tehnike dodelave po šivanju, kot so likanje, obrezovanje in dodajanje zaključkov (kot so zadrge ali gumbi), izboljšajo končni videz in funkcionalnost izdelkov. Izvajanje nadzora kakovosti med celotnim postopkom krojenja in šivanja zagotavlja, da končni izdelki izpolnjujejo industrijske standarde in pričakovanja strank.

Dejavnosti v konfekcijski industriji vključujejo več pomembnih korakov. Postopek se začne z oblikovanjem dizajna, izbiro materiala in nato z izdelavo krojev. Tekstilni material se kroji glede na krojne dele, tako se zagotovi ponovljivost in natančne mere za vsako konfekcijsko številko oblačil. Šivanje vključuje uporabo različnih šivalnih strojev za spajanje krojnih delov. Po šivanju se oblačila dodelajo, kar vključuje likanje, dodajanje našitkov, etiket ali oznak in preglede kakovosti. S temi koraki se zagotovi, da izdelki dosegajo potrebne standarde. Gotove izdelke se nato pakira za distribucijo ali prodajo na drobno.

Posamezniki, ki delajo na šivalnih strojih, imajo ključno vlogo v procesu konfekcije. Ti delavci so odgovorni za sestavljanje krojnih delov, poznavanje nastavitve šivalnih strojev, obenem pa med

šivanjem preverjajo kose za morebitne napake ali neskladnosti in tako pripomorejo k ohranjanju standarda kakovosti.

Zanimivost

Konfencionirana oblačila so nastala konec 17. stoletja z vojaškimi uniformami, kar je bil eden prvih primerov standardizirane proizvodnje oblačil. Ta praksa se je razširila med napoleonskimi vojnami, do sredine 19. stoletja pa je zaradi napredka, kot je šivalni stroj, postala bolj razširjena tudi za civiliste. Ta premik je demokratiziral modo in omogočil, da so bila elegantna oblačila dostopna širšemu ljudstvu brez potrebe po krojenju po meri.^{1,2,3}

¹ Ready-to-Wear | Encyclopedia.com. (n.d.). <https://www.encyclopedia.com/FASHION/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/ready-wear>

² Garments, P. (2022, August 22). History of Readymade Garments - Posh Garments Ltd. Posh Garments Ltd. <https://poshgarments.com/history-of-readymade-garments/>

³ Godley, A. (1997). The development of the clothing industry: technology and fashion. Textile History, 28(1), 3–10. <https://doi.org/10.1179/004049697793711067>

Potrebne veščine

Delo v proizvodnji konfekcioniranih oblačil je dinamično in večplastno delo, ki zahteva različne spretnosti. Z razvojem modne industrije se spreminjajo tudi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati zaposleni v proizvodnji oblačil. Za uspeh v tem hitro spreminjajočem se okolju morajo imeti posamezniki kombinacijo tehničnih veščin in komunikacijskih spretnosti.

Tehnična znanja in spretnosti so temeljni dejavnik pri zagotavljanju natančne izdelave oblačil in izpolnjevanju visokokakovostnih standardov. Znanje tehnik šivanja, izdelave krojev, delo na različnih strojih in poznavanje tkanin je nujno za vse, ki se ukvarjajo z izdelavo oblačil. Poleg tega je poznavanje sodobne programske opreme za oblikovanje vedno bolj pomembno, saj tehnologija še naprej hitro vstopa v industrijo.

Vendar pa samo tehnično znanje ni dovolj. Posamezniki, ki imajo dobro razvite tudi t.i mehke veščine imajo ključno vlogo pri spodbujanju sodelovanja in spodbujanju dobre komunikacije v delovnih skupinah. Sposobnost učinkovitega sodelovanja z drugimi posamezniki, aktivnega reševanja težav in prilagajanja spreminjajočim se okoliščinam, je ključnega pomena za ohranjanje produktivnosti in ekipnega duha.

Ker sektor proizvodnje oblačil še naprej raste in se razvija, bo razvijanje tehničnih in mehkih spretnosti posameznikom omogočilo, da se bodo izkazali v svojih vlogah in pomembno prispevali k prihodnosti industrije.

Zanimivost

Zanimivost o digitalizaciji v oblačilnem sektorju v Evropi je uvedba digitalnega potnega lista za izdelke (Digital Product Passport - DPP). Ta pobuda, ki je del strategije EU za trajnostni in krožni tekstil, bo zahtevala, da morajo imeti vsi tekstilni izdelki, ki se prodajajo v EU, do leta 2025 digitalni potni list. Digitalni potni list bo zagotavljal podrobne informacije o materialih in proizvodnih postopkih oblačila, s čimer se bo povečala preglednost v dobavni verigi, prav tako pa se bodo spodbujale trajnostne prakse v tekstilstvu.^{4,5,6}

⁴ Ewen, L. (2024, August 29). How to prepare for the EU's Digital Product Passport Law. Fashion Dive. <https://www.fashiondive.com/news/digital-passport-what-to-know-guide/725146/>

⁵ The new normal – digital clothing labels. (n.d.). <https://www.eon.xyz/blog/the-new-normal-digital-clothing-labels>

⁶ Ecodesign for sustainable products Regulation. (n.d.). European Commission. https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/ecodesign-sustainable-products-regulation_en

Osnovno izrazoslovje in zunanje povezave

V procesu šivanja se uporabljajo različne vrste šivov in šivalnih strojev. Razumevanje teh elementov je ključno za doseganje kakovosti in učinkovitosti v proizvodnji.

Šiv cik-cak: Cik-cak šiv se najpogosteje uporablja za obšivanje robov blaga, ker preprečuje cefranje blaga na robovih. Uporaben je tudi pri šivanju pletiv brez overlock stroja, saj njegova prožnost preprečuje, da se bi šiv ob raztezanju pretrgal. Poleg tega se cik-cak šiv uporablja za šivanje okrasnih aplikacij na blago.

Šiv Overlock: Overlock šiv se šiva na posebnem overlock stroju, ki se uporablja za obrobjanje robov tkanin in pletenin. Posebnost overlock stroja je ta, da v enem koraku blago zašije in obrobi hkrati, prav tako pa istočasno odreže odvečno blago.

Šiviljska kreda: Šiviljska kreda je nepogrešljiv element v šiviljski delavnici. Namenjena je obrisovanju krojnih delov in označevanju šivov na blagu.

Nožek za paranje - paralica: Je majhno orodje, namenjeno paranju šivov, in odstranjevanju gumbov in tudi za prereze gumbnic. Je nepogrešljiv pripomoček v šiviljski delavnici.

Zanimivo opravilo, ki ga opravlja posameznik, specializiran za razvoj krojev, je prenos skic in tehničnih risb v krojne dele. Ta postopek vključuje prevzem oblikovalčevih skic in konceptov ter njihovo pretvorbo v krojne dele, ki določajo, kako se bo oblačilo krojilo in šivalo⁷.

Modelarji in krojači zagotavljajo, da krojni deli natančno povzemajo predvideno prileganje oblačila na telo, pravilna razmerja in slog končnega izdelka. Za to je potrebno dobro poznavanje konstrukcije oblačil, obnašanja tkanin in tudi človeške anatomije, da se ustvarijo kroji, ki niso le estetski, temveč tudi funkcionalni in udobni za nošenje.⁸

Če je ta tema vzbudila interes, vas vabimo, da jo raziščete dalje z raziskovanjem povezav v zelenem okvirju.

Uporabne povezave

Anselma je prostor ustvarjalnega sodelovanja, ustanovljen septembra 2011 v Ljubljani v Sloveniji. V tem inkubatorju njem potekajo dogodki, druženje oblikovalcev in obrtnikov, izmenjava znanja o šivanju in lansiranje etičnih oblačil. Odkrijte njihove tečaje na: <http://anselma.si/delavnice-in-tecaji>

Istituto Europeo di Design – IED je zasebna šola za oblikovanje v Italiji. Specializirana je za različna področja, vključno z oblikovanjem, modo in vizualnimi komunikacijami. IED ima kampuse v več mestih po Evropi in Južni Ameriki, med drugim v Milanu, Rimu, Torinu, Benetkah, Firencah, Cagliariju, Barceloni in Madridu. Odkrijte njihove programe: <https://www.ied.edu/>

⁷ <https://www.fashionretailacademy.ac.uk/resources/guide-to-pattern-cutting>

⁸ Dresspatternmaking. (2024, August 29). Introduction and overview of patternmaking - Dresspatternmaking. Dresspatternmaking - Draft Your Own Sewing Patterns. <https://dresspatternmaking.com/principles-of-patternmaking/introduction-overview-of-patternmaking/>

Sustainable sewing classes in Berlin: Iščete krojaške in šiviljske tečaje v živo, ki so organizirani v majhnih skupinah in potekajo v angleščini? Obiščite tečaje šivanja v Berlinu: <https://wiederundwider.com/>

Uporabna literatura

1. Smith, A. (2014). The Sewing Book.
2. Cole, J., & Czachor, S. (2014). Professional sewing techniques for designers. A&C Black.
3. Luce, L. (2018). Artificial intelligence for fashion: How AI is Revolutionizing the Fashion Industry. Apress.
4. Alibegić, S., & Lovšin, Ž. (2013). Moja prva šivarica: priročnik : 9 šivalnih projektov s priloženimi kroji.
5. Malalan, A. (2014). Superkrojenje: naučite se izdelati oblačila po svoji meri in okusu.
6. Malalan, A. (2022). Super šivanje.
7. Nakamichi, T. (2010). Pattern magic. Laurence King Publishing.
8. Aldrich, W. (2011). Metric pattern cutting for menswear. John Wiley & Sons.

Ostale uporabne informacije

1. Textile Museum in Boras, Sweden: <https://boras.com/en/experiences/textile-museum/>
2. Première Vision, Paris, France: <https://www.premierevision.com/en/>
3. Techtextil, Frankfurt, Germany: <https://techtextil.messefrankfurt.com/frankfurt/en.html>